Työttömyysturvan muutokset (HE 113/2013)

Esko Salo

TyV 9.9.2016

Muutosten tavoitteet

- Esitys on osa hallitusohjelman kärkihanketta, jonka tavoitteena on uudistaa työttömyys- ja sosiaaliturvaa tavalla, joka
  - kannustaa työn nopeaan vastaanottamiseen
  - lyhentää työttömyysjaksoja
  - alentaa rakenteellista työttömyyttä
  - säästää julkisia voimavaroja
- Työ- ja elinkeinoministeriö antaa erikseen esityksen, joka liittyy työttömyysturvan saamisen työvoima-poliittisiin edellytyksiin

Ehdotetut muutokset

- Työttömyyspäivärahan kestoa lyhennetään
  - ansiopäivärahan ja peruspäivärahan kesto olisi pääsääntöisesti 400 päivää 500 päivän sijaan
  - jos työssä enintään kolme vuotta ennen työttömyyspäivärahaoikeuden alkamista, kesto olisi 300 päivää 400 päivän sijaan
  - ansiopäiväraha säilyy 500 päivänä niillä, jotka ovat täyttäneet työssäoloehdon 58 vuotta täytettyään

- omavastuuaikaa pidennetään viidestä päivästä seitsemään päivään
- pitkän työuran jälkeen maksettavasta korotusosasta ja korotetusta ansio-osasta luovutaan
  - korotusosa 4,78 €/pv
  - korotettu ansio-osa 58/35 %, normaali 45/20 %
- työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavan korotetun ansio-osan määrää alennetaan
  - 58/35 % ⟹ 55/25 %

Voimaantulo

- Keston lyhentäminen
  - uutta kestoa sovelletaan niihin, joiden työttömyyspäivärahan enimmäisajan ensimmäinen päivä on vuonna 2017
- Omavastuuajan pidentäminen
  - omavastuuaika pitenee, jos omavastuuaika on kokonaan vuoden 2017 puolella
- Pitkän työuran jälkeen maksettavasta korotusosasta ja korotetusta ansio-osasta luopuminen
  - korotusosaa maksetaan 30.6.2017 asti niille, joiden työsuhde on päättynyt ennen 1.1.2017
- Korotetun ansio-osan uusi laskusääntö
  - voimaan heti 1.1.2017 alkaen

Hallituksen esityksen taloudelliset vaikutukset

- hallituksen esityksen taloudelliset vaikutukset on laskettu ns. staattisena laskelmana
  - ei ole otettu huomioon käyttäytymismuutoksia
- kokonaissäästö julkiselle taloudelle on noin 200 miljoonaa euroa vuonna 2019
  - työttömyysturvan keston lyhentäminen ei vaikuta vielä vuonna 2017, vaan vasta vuoden 2018 loppupuolella
- kun VM on arvioinut esityksen työllisyysvaikutukseksi noin 9000 henkilötyövuotta, todellinen säästö julkiselle taloudelle on suurempi